

Riešenie sekundárnych príčin dyslipoproteínemií je rovnako dôležité ako primárnych

Problematika primárnych dyslipoproteínemií býva preberaná v dostupnej literatúre nepomerne častejšie ako sekundárne dyslipoproteínémie. Je to aj dôsledkom toho, že sa vyskytujú menej často, avšak v našej klinickej praxi existujú a sú nepochybne rovnako dôležité ako primárne dyslipoproteínémie. Sú síce dôsledkom iného základného ochorenia, ale vedú k rovnakým komplikáciám (napr. akcelerácia aterosklerózy, riziko rozvoja akútnej pankreatitídy, xantomatóza...).

Práve sekundárne dyslipoproteínémie môžu byť často prvým príznakom základného ochorenia a viesť k jeho diagnóze (napr. hypercholesterolémia a hypotyreóza), ale neliečené môžu viesť aj k akcelerácii základného ochorenia. Sekundárnu príčinu dyslipoproteínémie musíme vylúčiť pred stanovením ďalšieho terapeutického postupu, pretože základné ochorenie vyvolávajúce sekundárnu dyslipoproteínémiu sme schopní kauzálne liečiť, a tým dosiahnuť aj jej odstránenie.

V klinickej praxi však nie je všetko absolútne priamočiare, preto nezabúdajme na to, že môže ísť o súčasný výskyt primárnej a sekundárnej (pri inom základnom ochorení) dyslipoproteínémie. Musíme myslieť aj na to, že základné ochorenie môže manifestovať primárnu dyslipoproteínémiu (napr. hypotyreóza manifestujúca familiárnu dysbetalipoproteínémiu u homozygota apoE₂/E₂).

Treba mať na pamäti, že stanovenie lipidového spektra nám väčšinou neurčí, či sa jedná o primárnu alebo sekundárnu dyslipoproteínémiu, preto je potrebné nielen klinické, ale aj ďalšie podrobné laboratórne vyšetrenie.

Toto všetko sú dôvody, prečo sme sa s profesorom Richardom Češkom rozhodli pripraviť v tomto čísle špeciálnu sériu článkov, ktoré sú venované práve sekundárnym dyslipoproteínemiám.

Prajeme Vám príjemné čítanie!

Vaša

Ľubomíra Fábryová
spolueditorka, október 2018